

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Străisteanu Gheorghe,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Preturii sect. Buiucani privind repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-148/24)
NR. PIGD 2-22077208-01-3ra-09022024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.
Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: V. Ciumac,
Instanța de apel : Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

05 februarie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Străisteanu Gheorghe,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 mai 2022, SRL ”Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Preturii sec. Buiucani, mun. Chișinău și Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative sec. Buiucani (ÎMSL sec. Buiucani) solicitând încasarea din contul Preturii sec. Buiucani, mun. Chișinău și Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative sec. Buiucani în beneficiul SRL “Inima Codrului” a sumei de 8 453,48 lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 3 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin emiterea actului administrativ ilegal și sistarea activității comerciale ale SRL “Inima Codrului” și încasarea din contul Preturii sec. Buiucani, mun. Chișinău și Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative sec. Buiucani în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu, administrator al SRL “Inima Codrului” a sumei de 3 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin emiterea actului administrativ ilegal și sistarea activității comerciale a SRL “Inima Codrului”.

2. În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 12 august 2020, ora 17:15, la poșta electronică, au primit o dispoziție cu nr. 193-d, datată cu 12 august 2020, semnată de pretorul sect. Buiucani, Brînzaniuc Vadim, prin care a dispus demolarea forțată și evacuarea bunurilor SRL „Inima Codrului” de la „Centrul de Agreement” din parcul „La Izvor”, str. Calea Ieșilor. A doua zi, 13 august 2020, ora 09:15, un grup de 15-20 de persoane, vreo 10-12 polițiști, împreună cu vice-pretorul Pavel Movilă, au început demolarea, deteriorarea, înstrăinarea, furtul bunurilor SRL „Inima Codrului” și transportarea într-un loc necunoscut. Toată marfa SRL “Simbacom-Lux”, a fost ridicată și transportată într-o direcție necunoscută de către angajații Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative, sect. Buiucani, administrator, Ilie Golub.

3. Prin hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, devenită irevocabilă prin deciziile Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2021 și Curții Supreme de Justiție din 28 aprilie 2021, dispoziția pretorului sectorului Buiucani nr. 193-d din 12.08.2020 cu privire la demontarea și evacuarea forțată a complexului de unități prestări servicii

SRL „Inima Codrului” din Parcul „La Izvor” a fost anulată ca fiind neîntemeiată, emisă abuziv și arbitrar.

4. La 23 aprilie 2022 a expediat în adresa Preturii sect. Buiucani și Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative sect. Buiucani o cerere prealabilă prin care a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral cauzat.

5. La 16 mai 2022, cu nr. 140, au primit o scrisoare de la Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative, sect. Buiucani prin care a fost informat că refuză să repare benevol prejudiciul cauzat, iar Pretura sect. Buiucani nu a răspuns la cererea prealabilă. Prin urmare, având în vedere că termenul stabilit de lege - 15 zile pentru examinarea cererii prelabile a expirat, este în drept să depună prezenta acțiune civilă în instanța de judecată, în regres.

6. A menționat că, conform prevederilor deciziei CMC nr. 10/10 din 04 decembrie 2014 prin care s-a aprobat „Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău”, responsabil de păstrarea materialelor parvenite în urma demolării forțate la locul depozitării este executantul acestor lucrări, (în cazul dat întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sect. Buiucani). Executantul are obligația să asigure pe o perioadă de maximum o lună depozitarea bunurilor și a materialelor rezultate în urma demolării nedestructibile (gherete sau alte imobile voluminoase nedezmembrate, inventar sau alte bunuri de preț), iar a materialelor dezmembrate (beton, metal, lemn etc.) - pe o perioadă de cel puțin 15 zile de la data demolării. Până la expirarea termenelor de depozitare stabilite, executantul va înștiința prin preaviz și scrisoare recomandată proprietarul (contravenientul) a cărei construcție neautorizată a fost supusă demolării forțate despre termenul limitat de depozitare și necesitatea restituirii cheltuielilor de demolare (demonțare, evacuare). Restituirea bunurilor materiale depozitate se face doar după ce proprietarul imobilului demolat achită cheltuielile suportate de executantul ce a efectuat demolarea forțată, precum și cheltuielile de transport și de depozitare.

7. La expirarea termenelor stabilite în pct.4.2, preturile de sector organizează: comercializarea, în modul stabilit, a bunurilor depozitate și transferarea mijloacelor financiare obținute de la comercializare în bugetul municipal, precum și a cheltuielilor de demolare (demonțare, evacuare), restituite de proprietar (contravenient). Întreprinderea măsurilor privind recuperarea cheltuielilor de demolare, transport și păstrare a bunurilor depozitate. În cazul în care proprietarul (contravenientul) obiectivului demolat forțat a fost informat în modul stabilit despre necesitatea restituirii cheltuielilor și acesta se eschivează să achite benevol cheltuielile respective, pretura de sector va înainta acțiunea respectivă în instanța de judecată.

8. A invocat reclamantul că, având în vedere că bunurile au fost demolate, deteriorate, furate, însușite, înstrăinate de angajații Preturii sect. Buiucani și Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative sect.

Buiucani, că intenționat nu au întocmit actul de inventariere, că bunurile deja nu pot fi reparate, restabilite în starea aflată la data de 13 august 2020, că a expirat termenul de valabilitate a produselor alimentare, că este imposibil de stabilit unde se află toate bunurile, administrația SRL „Inima Codrului” este în drept să refuze la restituirea bunurilor în natură și în temeiul prevederilor Codului civil enunțate mai sus să insiste, în regres, la repararea prejudiciului material cauzat prin plata echivalentului bănesc (despăgubire).

9. Suplimentar, în drept, în suportul acțiunii au fost invocate prevederile art. 5, art. 7, art. 8, art. 10, art. 20, art. 167, art. 189, art. 191, art. 192 și art. 218 din Codul administrativ, art. 2, art. 4, art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 1, art. 2, art. 9, art. 10, art. 11, art. 15, art. 16, art. 19, art. 20, art. 391, art. 396, art. 491, art.500, art. 501, art. 776, art. 796, art. 797, art. 799, art. 801, art. 874, art. 877, art. 934, art. 936, art. 942, art. 944, art. 946, art. 1998, art. 2006, art. 2019, art. 2022, art. 2024, art. 2023 și art. 2025 din Codul civil.

10. Prin încheierea din 13 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a reclamantilor SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Preturii sect. Buiucani și ÎMSL sec. Buiucani privind repararea prejudiciului cauzat, în partea pretențiilor formulate față de ÎMSL sec. Buiucani.

11. Prin hotărârea din 13 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ a reclamantilor SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu împotriva Preturii sect. Buiucani privind repararea prejudiciului cauzat, s-a respins ca neîntemeiată.

12. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 30 martie 2023, SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu au declarat apel împotriva hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

13. Prin decizia din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu și s-a menținut, hotărârea din 13 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

14. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, nu pot fi reținute ca întemeiate argumentele apelanților în ce privește compensarea prejudiciului material de către Pretura sect. Buiucani în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2022, prin care s-a încasat de la S.R.L. „Inima Codrului” în beneficiul S.R.L. „Simbacom-Lux” datoria rezultată din contractul de vânzare-cumpărare nr.4436 din 22.07.2019 în mărime de 3 254,48 lei, penalitatea contractuală calculată pentru 180 zile în mărime de 2 929,00 lei și cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 270,00 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 2 000 de lei-în total 8 453,48 de lei.

15. Instanța de apel a reiterat că, prin dispoziția Preturii sec. Buiucani, mun. Chișinău nr. 193-d din 12 august 2020 „Cu privire la demontarea și evacuarea unităților de prestări servicii SRL „Inima Codrului” amplasate pe

terenul municipal din parcul „La Izvor” s-a pus în sarcina ÎMSL sec. Buiucani (dl I. Golub) demontarea și evacuarea forțată a complexului de unități prestări servicii SRL ”Inima Codrului” din Parcul ”La Izvor”: terasă de vară, punct de închiriere a foșoarelor și punct de închiriere a catamaranelor, cu impunerea cheltuielilor suportate din contul SRL ”Inima Codrului”, potrivit devizului calculat de către Executant. S-a obligat ÎMSL sec. Buiucani să întocmească actul de inventariere a bunurilor ridicate, cu transmiterea lor Beneficiarului în modul corespunzător. (f.d.23-24)

16. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani nr. 3-1904/2020 din 15 decembrie 2020, devenită definitivă și irevocabilă, a fost admisă acțiunea înaintată de SRL “Inima Codrului” și s-a anulat dispoziția pretorului sec. Buiucani mun. Chișinău nr. 193-d din 12 august 2020, ca neîntemeiată. (f.d.31-32) Astfel, reclamant în speța soluționată prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani nr. 3-1904/2020 din 15 decembrie 2020 este persoana juridică SRL “Inima Codrului”, persoana fizică Gheorghe Străisteanu în speța menționată nu a avut calitatea de reclamant.

17. Drept urmare având în vedere faptul că persoana fizică Gheorghe Străisteanu în speța soluționată prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 15 decembrie 2020 nu a avut calitatea de reclamant, acesta nu este în drept de a solicita compensarea prejudiciului moral. Totodată instanța de apel a subliniat că, persoanele juridice pot pretinde numai repararea prejudiciului patrimonial, pe când doar persoanele fizice au dreptul și la compensarea daunei morale. Dauna morală este o noțiune incompatibilă cu cea de persoană juridică, care constituie o formațiune fictivă, ce nu poate suporta, suferințe fizice și psihice.

18. Totodată, instanța de apel a reținut că, din conținutul dispoziției Preturii sec. Buiucani, mun. Chișinău nr. 193-d din 12 august 2020 „Cu privire la demontarea și evacuarea unităților de prestări servicii SRL „Inima Codrului” amplasate pe terenul municipal din parcul „La Izvor”, rezultă că, „prin Prescripțiile nr. 51, 52 și 53 din 25.05.2020, întocmite de reprezentantul preturii Galenco Rodica, transmise la data de 27.05.2020, prin intermediul poștei electronice, i-a fost solicitat agentului economic SRL „Inima Codrului” de a evacua benevol unitățile neautorizate amplasate în zona de parc, în termen de 14 zile din momentul recepționării prescripțiilor nominalizate.

19. Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului, instanța de apel a concluzionat că, argumentele expuse de către SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată.

20. La 6 decembrie 2023 SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, au depus recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii

instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

21. În motivarea recursului, a susținut că, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt arbitrare și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor invocate pe parcursul examinării cauzei și interpretarea eronată a legii.

22. Recurenții au susținut că, instanța de apel a pronunțat o hotărâre neîntemeiată, în situația în care ultima a interpretat și aplicat în mod eronat legea.

23. Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

25. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

37. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

38. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că cererea de recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost depusă la data de 6 decembrie 2023. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

41. Din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

42. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

43. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

44. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu, conține

obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

47. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

48. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenții argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

50. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

51. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale

procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

52. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de SRL „Inima Codrului” și Gheorghe Străisteanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc